

Pesach 5780: Celebrating and Trusting in Divine Protection MEESH HAMMER-KOSSOY I meesh@pardes.org.il

Bava Kama 60a-b

Rav Yosef taught a baraita: What is the meaning of that which is written with regard to the plague of the firstborn: "And none of you shall go out of the opening of his house until the morning" (Exodus 12:22)? If the plague was not decreed upon the Jewish people, why were they not permitted to leave their homes? Once permission is granted to the destroyer to kill, it does not distinguish between the righteous and the wicked. And not only that, but it begins with the righteous first, as it is stated in the verse: "And will cut off from you the righteous and the wicked" (Ezekiel 21:8), where mention of the righteous precedes the wicked...

§ The Sages taught: If there is plague in the city, gather your feet, i.e., limit the time you spend out of the house, as it is stated in the verse: "And none of you shall go out of the opening of his house until the morning." And it says in another verse: "Come, my people, enter into your chambers, and shut your doors behind you; hide yourself for a little moment, until the anger has passed by" (Isaiah 26:20). And it says: "Outside the sword will bereave, and in the chambers terror" (Deuteronomy 32:25).

תאני רב יוסף מאי דכתיב) שמות יב, כב (ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בקר כיון שניתן רשות למשחית אינו מבחין בין צדיקים לרשעים ולא עוד אלא שמתחיל מן הצדיקים תחלה שנאמר) יחזקאל כא, ח (והכרתי ממך צדיק ורשע תייר דבר בעיר כנס רגליך שנאמר ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בקר ואומר) ישעיהו כו, כ (לך עמי בא בחדריך וסגור דלתיך בעדך ואומר) דברים לב, כה (מחוץ תשכל חרב ומחדרים אימה

Berachot 6a

In another baraita it was taught that Abba Binyamin says: If the eye was given permission to see, no creature would be able to withstand the abundance and ubiquity of the demons and continue to live unaffected by them. Similarly, Abaye said: They are more numerous than we are and they stand over us like mounds of earth surrounding a pit.

Rav Huna said: Each and every one of us has a thousand demons to his left and ten thousand to his right. God protects man from these demons, as it says in the verse: "A thousand may fall at your side, and ten thousand at your right hand; they will not approach you" (Psalms 91:7).

אבא בנימין אומר אלמלי נתנה רשות לעין לראות, אין כל בריה יכולה לעמוד מן המזיקין. אמר אביי אינהו נפישי מינן וקיימי עלן כי כסלא לאוגיא (כחפירה המקיפה גומת המים סביב הגפנים). אמר רב הונא כל חד מינן אלפא משמאליה ורבבתא מימיניה..

Mishnah Pesachim 7:13

Two companies which are eating in one room, these turn their faces in one direction and eat and they turn their faces in another direction and eat, and the boiler is in the middle. When the servant rises to mix [the wine], he must shut his mouth and turn his face away [from the other company] until he reaches his own company and [there] he eats. But a bride may turn her face away and eat.

שְׁתֵּי חֲבוּרוֹת שֶׁהָיוּ אוֹכְלוֹת בְּבַיָּת אֶחָד, אֵלּוּ הוֹפְכִין אֶת פְּנֵיהֶם הֵילָדְּ וְאוֹכְלִין, וְאֵלּוּ הוֹפְכִין אֶת פְּנֵיהֶם הֵילָדְ וְאוֹכְלִין, וְהַמֵּחֵם בָּאֶמְצַע. וּכְשֶׁהַשַּׁמָשׁ עוֹמֵד לִמְזֹג, קוֹפֵץ אֶת פִּיו וּמַחָזִיר אֶת פָּנָיו עַד שְׁמַנִּיעַ אֵצֶל חֲבוּרָתוֹ וְאוֹבֵל. וְהַכַּלָּה, הוֹפֶּכֶת פָּנֶיהָ ואוֹכלת :

Leviticus 2:11

No meal offering that you offer to the LORD shall be made with leaven, for no leaven or honey may be turned into smoke as an offering by fire to the LORD.

ּ כָּל־הַמִּנְחָׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיחוָׂה לְאׁ תַעָשֶׂה חָמֵץ כֵּי כָל־שְׁאֹר וְכָל־דְּבַּשׁ לָאֹ־תַקְטִירוּ מִמֶּנוּ אִשֶּׁח לֵיהוָה:

Mishnah Berakhot 1:5

They mention the Exodus from Egypt at night. Rabbi Elazar ben Azaryah said: "Behold, I am almost a seventy-year old man and I have not succeeded in [understanding why] the Exodus from Egypt should be mentioned at night, until Ben Zoma explained it from a verse (Deuteronomy 16:3): 'In order that you may remember the day you left Egypt all the days of your life.' 'The days of your life' refers to the days. 'All the days of your life' refers to the nights. And the sages say: 'the days of your life' refers to this world. 'All the days of your life' includes the days of the Messiah.

מַזְּכִּירִין יְצִיאַת מִצְרַיִם בַּלֵּילוֹת. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בָּן עֲזַרְיָה, הַרֵי אֲנִי כְּבֶּן שִׁבְּעִים שְׁנָה, וְלֹא זָכִיתִּי שֶׁתָּאָמֵר יְצִיאַת מִצְרִים בַּלֵּילוֹת, עַד שֶׁדְּרָשָׁה בֶּן זוֹמָא, שֶׁנֶּאָמֵר לְמַעַן תִּזְּכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְךּ (<u>דברים טז</u>) מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּידְּ, הַלֵּילוֹת. וַחֲכָמִים הוֹמָירִם, יְמֵי חַיֶּידְּ, הָעוֹלָם הַזָּה. כֹּל יְמֵי אוֹמְרִים, יְמֵי חַיָּידְ, לְהָבִיא לִימוֹת הַפְּשִׁיתַ

Netivot Shalom v.2 p. 235

Since Passover is the holiday of faith, necessarily the primary mitzvah of the night is telling the story of the Exodus and "telling your child", whose very

נתיבות שלום פסח חג אמונה מאמר

<u>רביעי</u>

____ והיות וענין חג הפסח הוא אמונה עייכ עיקר מצות ליל פסח הוא מצוות סיפור

Pesach 5780: Celebrating and Trusting in Divine Protection MEESH HAMMER-KOSSOY I meesh@pardes.org.il

essence is rooting faith. And that is the idea that telling at length is more praiseworthy, even if we are all wise, etc, it is is mitzvah for us to talk about the exodus, which is something that we haven't seen with other commandments. Usually once the obligation is fulfilled, there is no point in carrying on. However, since Hag haPesach is Hag haEmuna, the holiday of faith, and layl haseder is the night of Divine Revelation—it is Rosh HaShannah LeEmuna from which faith imbues the heart of the Jew for the entirety of the year. And from the clarity of the faith of this night, we merit to live a life of faith all year. And therefore, we are commanded to tell about the exodus—because it is the power of storytelling to root faith in our hearts for all year. As in the words of Our teacher the holy saba Malkovitch, (may his merit protect us), on the verse "I have faith because I speak", that by way of repeating faith orally, it becomes rooted in our hearts. And if this is the case all year long, how much the more so on this night which is the fountain which bestows faith for year, that by way of speaking about the exodus we will root our faith for all year.

יצי"מ וכן והגדת לבנך, שענינו השרשת האמונה, וזהו ענין כל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח, ואפילו כולנו חכמים וכוי מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים, שלא מצינו ענין כזה בשאר המצוות, אשר איך שמקיימן יצא כבר ידי חובתו ואין שום ענין להרבות בהן. אכן היות שחג הפסח הוא חג האמונה, וליל הסדר ליל גילוי שכינה הוא **ראש השנה לאמונה** אשר ממנו השפעת האמונה בלב יהודי לכל השנה, ומבהירות האמונה של לילה הזה זוכים לחיות חיי אמונה כל השנה, עייכ נצטווינו לספר בו ביצי"מ שזה כח הסיפור להשריש בלב את האמונה , כדברי מרן הסייק מלכוביץי זיייע עהייפ האמנתי כי אדבר, דעייי שחוזרים האמונה בפה נשרשת היא בלב, ואם זה נאמר על כל ימות השנה, קל וחומר בלילה הזה אשר הוא המעיין המשפיע אמונה לכל השנה, עייי שמספרים בו סיפור יצייימ משרשים את האמונה.

Talmud Bavli Bava Batra 7b

<u>Mishnah:</u> The may coerce him to [share the cost of] building a gatehouse and a gate for the [joint] courtyard.

Rabbi Shimon ben Gamaliel says, "Not all courtyards need a gatehouse"

<u>Gemara:</u> This implies that the building of a gate house is a laudable thing. But wait! There is [a case] of a righteous person whom Elijah spoke with [regularly]. He built a gatehouse for his house, and Elijah no longer spoke with him.

Rashi, ad loc. For it gates off the poor people who are shouting [for money or assistance] and their voices are not heard.

' תלמוד בבלי בבא בתרא ז ע"ב

מתני .'כופין אותו לבנות בית שער ודלת לחצר; רבן שמעון בן גמליאל אומר: לא כל החצרות ראויות לבית שער ... גמי. למימרא, דבית שער מעליותא היא, והא ההוא חסידא דהוה רגיל אליהו דהוה משתעי בהדיה, עבד בית שער ותו לא משתעי בהדיה!

רשיינ

גמ.'ולא אישתעי בהדיה - לפי שמפסיק. בעניים הצועקין ואין קולם נשמע.